

MICHELIN

Barcelona

*Udany
Weekend*

Tytuł: Barcelona – Udany Weekend
Tytuł oryginału: Le Guide Vert. Barcelone et la Catalogne

Polska wersja
Koncepcja serii Udany Weekend: Marzena Daszewska, Tomasz Ostrowski
Tłumaczenie: Lucyna Mazur, Barbara Balmas
Współautorzy edycji polskiej: Natalia Czopek, Jakub Lelek
Aktualizacja i redakcja: Ewa Rupniewska-Balmas
Koncepcja graficzna: Marzena Daszewska, Paweł Kosmalski
Redakcja techniczna map: Anna Styrka, Patrycja Mikulska, Dawid Kwoka
Skład: Sabina Suchy, Magdalena Suchy-Polańska
Zdjęcie na okładce: © pitatatu / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 2309863
e-mail: redakcja@bezdroza.pl,
Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:
<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebau5>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie V
ISBN: 978-83-246-6408-5

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie
Le Guide Vert Michelin, 46, avenue de Breteuil, 75324 Paris Cedex 07
Copyright © The Michelin Publication by Helion, Ltd.

**Dzielnice
i zabytki
Barcelony**

Andrzej Lisowski

Casa Milà

Kup książkę

Poleć książkę

• Kup książkę
• Poleć książkę
• Oceń książkę

• Księgarnia internetowa
Lubie to!
Nasza społeczność

Barri Gòtic★★

Dzielnica Gotycka

Barri Gòtic z eleganckimi budowlami w samym sercu miasta przypomina o wielkości średnio-wiecznej Barcelony, jednocześnie pozostając jedną z najbardziej tętniących życiem dzielnic miasta. Nazywana jest gotycką ze względu na piękne budowle z XIII, XIV i XV w., choć jest faktycznie dużo starsza, o czym świadczą tu znajdujące się zabytki z czasów rzymskich, przede wszystkim zaś fragmenty pierwszych murów miejskich (IV w.). Swoją obecną elegancję wygląd Barri Gòtic zawdzięcza przeprowadzonym w XIX w. pracom renowacyjnym, które objęły najbardziej zniszczone budowle dzielnicy.

Życie handlowe i towarzyskie tej części miasta koncentruje się wokół alei Portal de l'Àngel, wychodzącej z Placu de Catalunya i prowadzącej w głąb dzielnicy, oraz wokół Portaferriassa i sąsiadujących z nią ulic łączących Barri Gòtic z Ramblą. Warto zobaczyć Plac del Rei – płuco Dzielnicy Gotyckiej otoczone przez jedno z najpiękniejszych, średniowiecznych budynków miasta.

Usytuowanie

Dzielnica Barri Gòtic rozciąga się na południowy wschód od Placu de Catalunya aż po Dzielnice Nadmorskie. Ograniczona jest od wschodu i zachodu przez ulice La Laietana i La Rambla. Granice wyznaczają cztery stacje metra: Catalunya (L1, L3) na północy, Drassanes (L3) na południu, Liceu (L3) na zachodzie przy La Rambla, Jaume I (L4) na wschodzie na ulicy La Laietana.

Spacer

Plac Nowy (Plac Nowy)

Bardzo długo obecny plac Nowy był po prostu jednym z płaskich terenów powstałych wokół bram miejskich. Tutaj znajdował się zachodni koniec rzymskiego *cardo*, głównej arterii komunikacyjnej przebiegającej przez miasto. Dostępu do niej (dwoma okrągłymi – do dziś istniejącymi – wieżami) broniła flankowana brama. W 1355 r., wraz z rozwojem Barcelony, ów płaski teren przekształcił się w plac. Każdego roku, 16 sierpnia, podczas uroczystości z okazji dnia św. Rocha barcelończycy zbierają się właśnie tutaj, by wspólnie odtąńczyć *sardanes*, tradycyjne tańce katalońskie.

Z jednej strony przestrzeń placu zamyka barokowa fasada Pałacu del Bisbe (**Palau Episcopal**) – Pałacu Biskupiego. Dokładnie naprzeciwko dostrzec można budynek Stowarzyszenia Architektów Katalońskich, **Collegi d'Arquitectes**, z charakterystycznym betonowym fryzem ozdobionym sgraffitem autorstwa Picassa. Brama Biskupa to pozostałość po Porta Praetoria, bramie, którą wchodziło się do *Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*, rzymskiego miasta założonego ok. 15 r. p.n.e., w czasach cesarza Augusta. Z trzech łuków, jakie posiadała brama, do dzisiaj zachował się tylko jeden, a oprócz niego dwie wieże. Obecny jej kształt pochodzi z roku 1895.

W 1994 r. zainstalowano na placu ideogram wykonany przez poetę i dramaturga Joana Brossa. Duże litery wykonane z brązu i aluminium składają się na napis „Barcino”, czyli pierwszą nazwę osady, pochodzącą najprawdopodobniej od imienia ojca Hannibala, Hamila Barca.

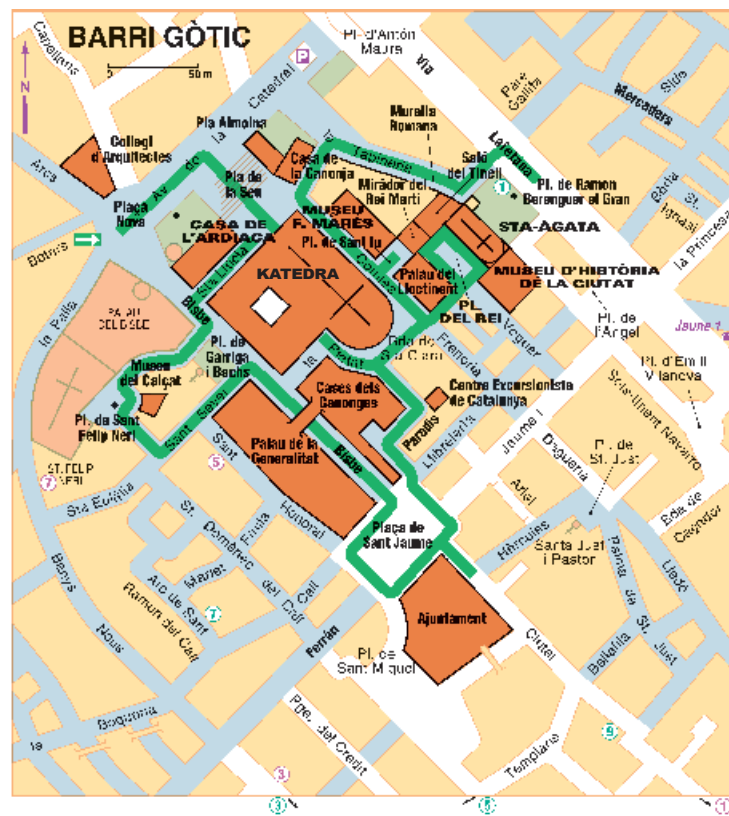
W wieży, która miała chronić północno-wschodnią część bramy, zachował się ostatni łuk jednego z dwóch miejskich akweduktów (ok. I w. n.e.).

Pla de la Seu

Avinguda de la Catedral łącząca Plac Nowy z Vía Laietana jest szeroką promenadą prowadzącą wprost do imponujących schodów katedry, przed którymi znajduje się Pla de la Seu. Zbudowany w 1421 r. plac zawdzięcza swoją sławę odbywającemu się tutaj co roku, 8 grudnia, popularnemu kiermaszowi Fira de Santa Llúcia, podczas którego można kupić wszelkie akcesoria bożonarodzeniowe. Wokół placu są piękne kamienice: Pia Almoína, Canonja i Ardiaca.

Casa de la Canonja

Dawna kamienica kanoników (1546) zachowała na fasadzie i we wnętrzu niezwykle interesujące detale rzeźbiarskie. Na prawo znajduje się budynek Pia Almoína, instytucji charytatywnej powołanej w 1009 r., w celu niesienia pomocy najuboższym mieszkańcom miasta. Obie budowle, gruntownie odnowione, służą obecnie za siedzibę **Museu Diocesà de Barcelona**

NOCLEGI	RESTAURACJE
Hostal Anglaterra.....1	Agut.....1
Hostal Santa.....2	El Gran Café.....3
Hostal Sol i K.....5	El Pinell.....5
Hotel Cal.....7	El Penyalor.....7
Hotel Coral.....8	El Quatre Gats.....8

(Muzeum Diecezji Barcelońskiej), w którym obok ekspozycji stałej, obejmującej obrazy, rzeźby, wyroby złotnicze o charakterze religijnym oraz szaty liturgiczne, prezentowane są również wystawy czasowe (*węjście od strony Avinguda de la Catedral*). Otwarte: codz. oprócz pn., 10.00–14.00, 17.00–20.00, nd. 11.00–14.00, tel.: 93 315 22 13, www.cultura.arqbcn.cat, 6 EUR.

Catedral (Katedra)★

Otwarte: latem 8.00–12.45, 17.15–19.30 (sb., nd. i święta do 20.00), reszta roku: pn.–sb. 13.00–17.00, nd. 14.00–17.00, 6 EUR. Uprasza się o niezwanie podczas mszy. Zamknięte w dni wolne od pracy, tel.: 93 342 82 60, www.catedralbcn.org.

Na zwiedzanie katedry potrzebne będą 2 godziny.

Katedra, nazywana przez Katalończyków *La Seu*, poświęcona jest patronce miasta, św. Eulalii, młodzicy, trzynastoletniej dziewczynie pochodzącej z Barcelony. Według tradycji zginęła ona śmiercią męczeńską w czasach cesarza Maksymiliana. Jej kult rozwinął się w IV w. Najstarsza część katedry została odkryta w podziemiach ulicy dels Comtes. Świątynię zniszczoną częściowo podczas najazdu Almanzora w 985 r. zastąpił nowy, utrzymany w stylu romańskim, obiekt wzniesiony w latach 1046–58.

Budowę obecnej katedry, która stanęła na terenie przylegającym do świątyni romańskiej, przedsięwzięto w XIII w., za panowania króla Jakuba II Sprawiedliwego. Ukończono ją dopiero w 1450 r.

Fasada główna i iglica pochodzą wprawdzie z XIX w., ale powstały wg gotyckiego projektu autorstwa mistrza Carlego (1408), co tłumaczy obecność elementów dekoracyjnych charakterystycznych dla francuskiego gotyku: wimperg, żabek i pinakli.

Wnętrze ★ – Trzy nawy noszą znamiona najczystszej gotyki katalońskiej. Wysokie, cienkie filary nadają wnętrzu wrażenie lekkości i smukłości, które wzmacnia dodatkowo delikatne światło latarni, usytuowanej nie jak zazwyczaj bezpośrednio na skrzyżowaniu transeptu z nawą główną, ale przy wejściu do świątyni.

Na prawo od głównego wejścia znajduje się **Capella del Santíssim** (Kaplica Najświętszego Sakramentu), dawny kapitułarz przykryty sklepieniem gwiaździstym na planie ośmioboku. Prace rozpoczęto w 1400 r., w XVII w. kaplica została przebudowana, by móc pomieścić grób św. Olegariusza, biskupa Barcelony. Obecnie znajduje się tam słynny Chrystus z Lepanto, XV-wieczny krzyż, który – jak chce tradycja – wieńczył dziób okrętu Don Juana d'Austrii pod Lepanto (1571), gdzie podczas ostatniej bitwy morskiej średniowiecza zmierzyły się floty tureckiego Imperium Otomańskiego i Świętej Ligi, sojuszu polityczno-wojskowego zawiązanego pomiędzy Hiszpanią, Genuą, Wenecją oraz Państwem Kościelnym.

W kolejnej kaplicy (1) poświęconej św. Kosmie i św. Damianowi znajduje się piękna gotycka nastawa ołtarzowa wykonana przez Bernata Martorella.

Piąta kaplica (2) zawiera XIV-wieczny **grobowiec Rajmunda z Peñafort** (1185–1275), katalońskiego prawnika i dominikanina. Jeden z najbardziej czczonych świętych lokalnych znany jest m.in. z tego, że na zlecenie papieża Grzegorza IX skodyfikował prawa kościelne.

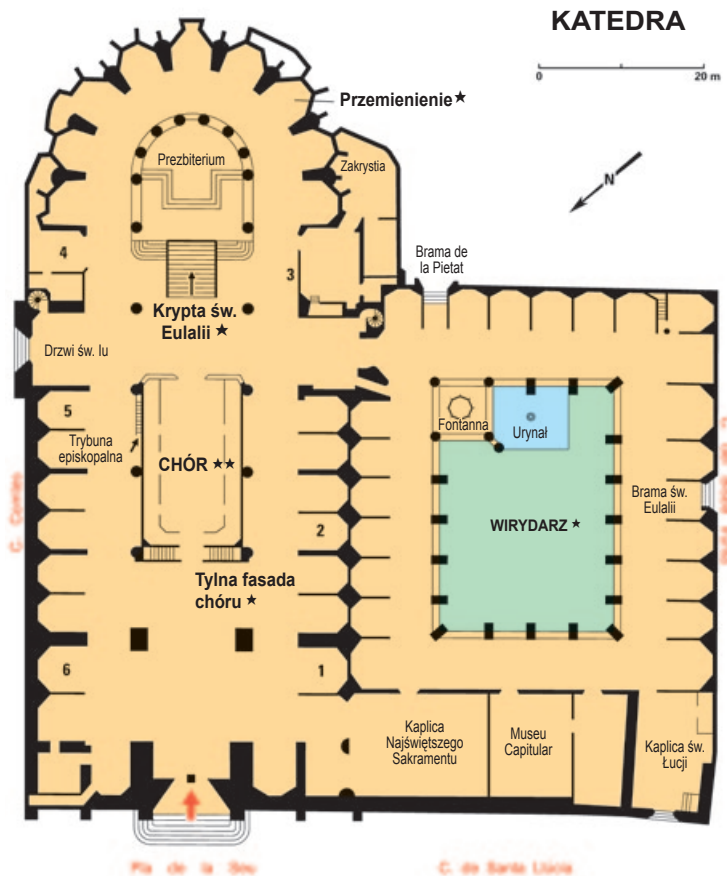
Apsyda – Pod głównym ołtarzem, w miejscu, gdzie nawa główna krzyżuje się z transeptem, znajduje się **krypta św. Eulalii** ★ przykryta bardzo niskim sklepieniem krzyżowo-żebrowym. XIV-wieczny alabastrowy sarkofag z relikwiami świętej został wykonany najprawdopodobniej przez toskańskich mistrzów. Wchodząc do krypty, warto również zwrócić uwagę na interesujące detale rzeźbiarskie zdobiące schody.

Przy ścianie, po prawej stronie ołtarza głównego, znajdują się grobowce fundatorów katedry romańskiej (3): Ramona Berenguera I (1023–76), zwanego Starym, i jego żony, Almodis.

W kaplicach rozmieszczonych wokół obejścia można podziwiać gotyckie i barokowe nastawy ołtarzowe, w tym słynne **Przemienienie** ★ Bernata Martorella uznawane za klasyczne dzieło gotyckiego malarstwa katalońskiego.

Zabytkowa architektura Barri Gòtic

We wschodnim ramieniu transeptu, nad bramą Sant Iu, mieszczą się monumentalne organy.

Dach katedry – Wjeżdżamy windą znajdującą się w jednej z kaplic obejścia (4). Dzięki metalowym kładkom, nad którymi wznoszą się już tylko wysokie sylwetki bocznych wież i centralnej latarni, można podziwiać **wspaniałe widoki** ★★: wąskie uliczki starego miasta, regularną siatkę ulic dzielnicy Eixample i wzgórza Montjuïc. Wzrok patrzących sięga z jednej strony do dzielnic portowych, z drugiej – do wzgórz Collserola. Z tej jednolitej masy miejskiej wyłaniają się: ośmioboczna wieża kościoła Santa Maria del Pi oraz wieże Sagrady Familii i miasteczka olimpijskiego.

Chór ★★ – Perspektywę nawy głównej ucina, podobnie jak w wielu innych katedrach hiszpańskich, przestrzeń prezbiterium. Zajmują ją dwa rzędy polichromowanych stali: wyższy, którego wysokie zaplecki odznaczają się bogatą, niezwykle kunsztowną ornamentyką w postaci sterczyn, powstał pod koniec XIV w.; niższy pochodzi z połowy XV w. W 1519 r., z okazji zbliżającego się spotkania Zakonu Złotego Runa, zaplecki stali zostały ozdobione herbami poszczególnych rycerzy. Odpowiedzialny za prace Jean de Bourgoigne dokonał rzeczy niezwyklej, tworząc jeden z najpiękniejszych zespołów przedstawień heraldycznych w całej Europie. Warto również zwrócić uwagę na piękno i precyzję wykonania dowcipnych, by nie rzec – nieco frywolnych – scen zdobiących specjalne wsporniki, tzw. misericordie, montowane pod podnoszonymi siedzeniami i służącymi jako podparcie dla kłęczących.

Na przyległym tronie biskupa prowadzą kamienne schody, których piękno podkreślają zrobione z kutego żelaza drzwi oraz balustrada z ornamentem w postaci motywu kwiatu lilii. Sam tron – drewniany, w kształcie ośmioboku – zdobią liczne figurki.

R. Marenz / MCHEIN

Stalle prezbiterium

Andrzej Lisowski

Fasada katedry

Wykonana w białym marmurze XVI-wieczna **tylna fasada chóru** ★ jest w głównej mierze dziełem Bartolomé Ordóñeza, tego samego, który najprawdopodobniej uczestniczył również w realizacji stalli. Ordóñez nie doprowadził jednak prac do końca, po jego śmierci dzieło kontynuował Pierre Villar. Płaskorzeźby fasady przedstawiają sceny męczeństwa św. Eulalii.

Idąc lewą stroną, mijamy **kaplicę Czarnej Madonny z Montserrat** (5), patronki Katalonii, znanej bardziej jako *la Moreneta*. Jej kult związany jest z masywem górskim Montserrat, gdzie na początku IV w. powstał słynny klasztor benedyktyński. Dalej znajduje się piękne **retabulum** poświęcone patronowi szewców, św. Markowi (6).

Wirydarz ★ jest jednym z najspokojniejszych miejsc w mieście. Cztery arkadowe krużganki przykryte krzyżowo-żebrowymi sklepieniami okalają wewnętrzny dziedziniec, na którym – ukryta między palmami, magnoliami, niespłikami i drzewkami pomarańczowymi – stoi fontanna św. Jerzego, patrona Katalonii i Aragonii. Znajdujący się zaś tuż obok XV-wieczny **urynał** dodaje jeszcze uroku, nieco specyficznego i malowniczego, tej prawdziwej „świątyni dumania”.

Kaplice krużganków zdobią wykonane z kutego żelaza XIV-wieczne kraty, którym warto uważnie się przyjrzeć ze względu na piękne detale w postaci motywów kwiatowych. Niektóre z kaplic posiadają również interesujące nastawy ołtarzowe. W północnej ścianie wirydarza pochowany został Mossén Borrà, błazen króla Alfonsa V. Po wirydarzu przechadzają się swobodnie gęsi, które ponoć od wieków zamieszkują tutejsze krużganki. Ich liczba, 13, ma symbolizować wiek św. Eulalii w chwili jej śmierci.

Museu capitular – Muzeum katedralne, mieszczące się w dwóch okazałych salach, posiada w swych zbiorach kilka pięknych XV-wiecznych obrazów, m.in. słynną *Piętę* Bartolomé Bermejo, podejmującą te same motywy, które można znaleźć w drewnianych przedstawieniach rzeźbiarskich bramy de la Pietat. Warto zatrzymać się również dłuższą chwilę przed grobem archidiacona Luisa Desply utrzymanym w stylu późnego gotyku, oraz przed mszałem św. Eulalii, ozdobionym pięknymi średniowiecznymi miniaturami.

Na szczególną uwagę zasługuje **kaplica Santa Llúcia**, będąca jedyną pozostałością po katedrze romańskiej. Wzniesiona w 1268 r., poświęcona jest św. Łucji – dziewicy i męczennicy, której kult cieszy się dużą popularnością wśród barcelończyków.

Święta Eulalia – dziewica i męczennica

Barcelona obok św. Jerzego ma jeszcze jednego patrona, a właściwie patronkę, św. Eulalię. Urodziła się ona w okolicach Barcelony prawdopodobnie pod koniec III w. Pochodziła z zamężnej rodziny, która posiadała majątek ziemski pod miastem. Według legendy jej ulubionym zajęciem było spędzanie czasu na modlitwie i śpiewaniu hymnów wraz z przyjaciółkami w małej celi w domu. Kiedy miała 12 lat, Barcelonę obiegła wieść o mających się wkrótce rozpocząć prześladowania chrześcijan. Imperatorzy rzymscy Dioklecjan i Maksymilian wysłali do odległej Hiszpanii jednego ze swoich najokrutniejszych sędziów, Dacjana, aby zdusił każdy przejaw wiary chrześcijańskiej. Dacjan zaraz po wejściu do miasta postawił ołtarze pogańskim bożkom i rozkazał mieszkańcom Barcelony składać na nich ofiary. Eulalia, dowiedziawszy się o tym, w tajemnicy przed rodziną wyruszyła w nocy do Barcelony. Kiedy przybyła do miasta, odnalazła sędziego wygłaszającego właśnie swój edykt na głównym placu. Mała dziewczynka podeszła do niego i w obecności zgromadzonych tłumów wygłosiła mowę w obronie religii chrześcijańskiej. Dacjan natychmiast rozkazał pojmać i wychłostać Eulalię, jednak widząc, że dziewczynka wciąż wysuwa przeciwko niemu oskarżenia i kpi z rzymskich bożków, skazał ją na okrutne tortury. Podczas gdy żołnierze przypalali jej ciało żarzącymi się pochodniami, wydarzył się cud – płomienie zwróciły się przeciwko wykonawcom tortur. Wtedy św. Eulalia oddała ducha Bogu, a z jej ust uleciała dusza w postaci białej gołębic. Dacjan, zauważywszy, że te cuda umocniły tylko barcelońskich chrześcijan w wierze, rozkazał wystawić ciało Eulalii rozpięte na krzyżu na widok publiczny i na pastwę drapieżnych ptaków. Wtedy wydarzył się kolejny cud – nagle spadł śnieg, który osłonił nagie ciało dziewczynki. Żołnierze pilnujący zmarłej uciekli, a po trzech dniach rodzina i przyjaciele w sekrecie zdjęli jej ciało z krzyża i pochowali. W Barcelonie jeszcze długo mówili się, że Eulalia podczas własnego pogrzebu pocieszała bliskie jej sercu cierpiące osoby.

Do niej kierowane są prośby o mądrość i rozważę w przeprowadzeniu różnych spraw, ona jest również orędowniczką we wszelkich chorobach oczu.

Wychodzimy z katedry przez bramę Santa Llúcia, by znaleźć się dokładnie na wprost kamienicy archidiecezjalnej.

Casa de l'Ardiaca ★

Kamienica archidiecezjalna, wzniesiona w XII w. na dawnych murach rzymskich, została przebudowana pod koniec XV w. na zlecenie archidiacona Luisa Desply pragnącego poprzez okazałość siedziby dodać splendoru pełnionej przez siebie funkcji.

Kamienica posiada trzy fasady: główną, znajdującą się na wprost kaplicy Santa Llúcia, oraz dwie boczne, z których pierwsza widoczna jest od strony ulicy del Bisbe Irurita, druga zaś wychodzi na Pla de la Seu. Budowla łączy w sobie elementy gotyckie i renesansowe. Warto zajrzeć na niewielki **wewnętrzny dziedziniec** ★ na planie prostokąta, otoczony fryzem z ozdobnych płytek fajansowych. Fryz ten choć wykonany dużo później (1920) współgra doskonale z całością. Dziedziniec stanowi prawdziwą oazę spokoju, pozwalającą odetchnąć na chwilę od tłumu i zgiełku miasta. Na pierwszym piętrze kamienicy mieszczą się archiwa miejskie, **Arxiu Històric de la Ciutat**.

Plac de Sant Felip Neri (Plac św. Filipa Neri)

Oprócz pięknych renesansowych kamienic, okalających ten spokojny zakątek, i przeniesionych tutaj po otwarciu Vía Laietana, przy placu Sant Felip Neri znajdują się: kościół pod tym samym wezwaniem, zbudowany w 1752 r. w stylu

Świece w katedrze

© Marek Świąrczyk / Dreamstime.com

Święty Jerzy – patron Katalonii

Kult św. Jerzego (Sant Jordi) w Katalonii jest wciąż żywy. Jest on patronem tego regionu i niemal w każdym kościele można znaleźć jego wizerunek. Św. Jerzy będący także patronem Aragonu, Gruzji, Anglii, Litwy, Serbii oraz Grecji urodził się najprawdopodobniej w Kapadocji. Pochodził z chrześcijańskiej rodziny. Jego młodość związana była z karierą wojskową. Służył jako żołnierz w armii rzymskiej i doszedł do stopnia wyższego oficera. Zasłynął jako obrońca wiary, gdyż pod koniec IV w. za odmowę wyrzeczenia się chrześcijaństwa został pojmany i poddany okrutnym torturom, w wyniku których zmarł w palestyńskiej Lyddzie (Diospolis) nazwanej później jego imieniem – Georgiopolis (Georgius – Jerzy). Z uwagi na jego bohaterską postawę i poświęcenie życia w obronie wiary, kult św. Jerzego obecny był w całym basenie Morza Śródziemnego, zarówno w Kościele Wschodnim jak i Zachodnim.

Imię św. Jerzego kojarzone jest dzisiaj przede wszystkim ze średniowieczną legendą, wg której zabił on smoka nękającego królestwo. Mieszkańcy krainy regularnie musieli składać smokowi ofiarę z dziewczęciem, aż w końcu los padł na księżniczkę. W ostatniej chwili pojawił się św. Jerzy na białym koniu i zabił smoka, wybawiając tym samym córkę króla od niechybnej śmierci. Wdzięczni mieszkańcy porzucili praktyki pogańskie i przyjęli chrześcijaństwo. Mężczyzna na białym koniu, zabijający włócznią strasznego smoka, był i nadal jest najbardziej rozpowszechnionym wizerunkiem św. Jerzego. W Katalonii 23 kwietnia obchodzony jest Dzień Świętego Jerzego (*El Dia de Sant Jordi*). To dzień szczególnie dla wielu Katalończyków, aczkolwiek obecnie wiąże się raczej z oddawaniem czci narodowym symbolom niż z obchodem święta kościelnego. *El Dia de Sant Jordi* jest zarazem świętem patrona Katalonii, Dniem Zakochanych oraz Światowym Dniem Książki.

O popularności św. Jerzego świadczą także wiele obiektów w mieście, które nazwane zostały jego imieniem, np. Plaza de Sant Jordi, Palau de Sant Jordi czy jego pomnik na wzgórzu Montjuïc.

neoklasycznym, oraz – jedna z ciekawostek Barcelony – **Museu del Calçat** (Muzeum Obuwia), w którym można zobaczyć m.in. but Kolumba. Należałoby dodać, że rozmiar tego buta jest dokładnie taki sam co pantofli, które nosi ten słynny żeglarz przedstawiony na pomniku na końcu Ramblas. *Otwarte: śr.–nd. 11.00–14.00, tel.: 93 301 45 33, 2,5 EUR.*

Wchodzimy w ulicę Sant Felip Neri, następnie ulicą Sant Sever wracamy do ulicy del Bisbe Irurita.

Carrer del Bisbe Irurita (Ulica Bisbe Irurita)

Z tyłu Pałacu Biskupiego usytuowany jest niewielki **Plaça de Garriga i Bachs**, z którego rozciąga się znakomity widok na przeciwległą bramę Santa Eulíia, prowadzącą do wrydarza katedry. Rzeźba zdobiąca jeden z jej boków, będąca hołdem dla mieszkańców

S. Oliver / MICHELIN

Neogotycka galeria przy ulicy del Bisbe Irurita

Barcelony, którzy ponieśli śmierć podczas okupacji napoleońskiej, jest dziełem Josepa Llimony (1864–1934). Po prawej stronie ulicy, idąc od Plaça de Garriga i Bachs aż do Plaça Sant Jaume, ciągnie się długa fasada pałacu Generalitat, która łączy się neogotycką galerią z 1929 r., przykrytą sklepieniem gwiaździstym, z przeciwległymi, należącymi do kano-ników kamienicami, **Cases dels Canonges**, które są pięknym przykładem XIV-wiecznej architektury.

Plaça Sant Jaume (Plac św. Jakuba)

Na tym placu w czasach rzymskich krzyżowały się dwa główne trakty miasta: *cardo* i *decu-mano*. Tu również zgodnie ze starożytną zasadą znajdowała się agora, na której zbierali się mieszkańcy, by dyskutować o najważniejszych kwestiach politycznych, gospodarczych i społecznych. W jakiejś mierze funkcję tę plac Sant Jaume pełni do dziś, w jego pobliżu są usytuowane bowiem dwa najważniejsze budynki użyteczności publicznej symbolizujące wielkość XIV-wiecznej Barcelony: ratusz i pałac Generalitat.

Palau de la Generalitat – *Otwarte: 2. i 4. niedziela miesiąca 10.30–13.30, wstęp wolny, tel.: 90 240 00 12, www.gencat.net.*

Instytucja Generalitat pojawiła się po raz pierwszy w XIV w. w postaci specjalnej komisji wyłonionej przez Kortezy, mającej czuwać nad poprawnością ścigania uchwalonych świadczeń, a później nad ich spożytkowaniem. W jej skład weszło po dwóch przedstawicieli poszczególnych stanów: kleru, szlachty i mieszczaństwa.

Pałac jest wysoką trzykondygnacyjną budowlą wzniesioną na początku XIV w. w stylu gotyckim, poddawana później licznym przeróbkom. Znajdująca się od strony placu Sant Jaume fasada, stanowiąca piękny przykład architektury renesansowej, wybudowana została około 1600 r. przez Pere Blaya, jednego z największych twórców tamtych czasów.

Ajuntament – *Otwarte: weekend 10.00–14.00, czas zwiedzania 30 min, tel.: 93 402 70 00.* Naprzeciwko pałacu Generalitat wznosi się ratusz. Choć sam budynek zbudowano w ostatnim 30-leciu XIV w., jego główna fasada pochodzi dopiero z XIX w. i jest neoklasycznym dziełem zaprojektowanym przez Josepa Mas i Vila pomiędzy 1831 a 1847 r. Jej wyglądem był przedmiotem wielu sporów, ponieważ zgodnie z założeniami postępowców (*progresistas*) był prosty i odwoływał się do tradycji hellenistycznej. W 1853 r. Francesc Daniel Molina, przedstawiciel nurtu akademickiego, rywal pierwszego architekta, zaprojektował marmurowe zwieńczenie, wyrzeźbione przez Filipa Casoniego. Na dole, w niszach ustawiono figury króla Jaume I i Joana Fivellera, wybitnego Katalończyka z XV w., obie autorstwa Josepa Boyera.

Dużo bardziej interesująca jest **boczna fasada gotycka**, która była głównym wejściem do ratusza i powstała około 1400 r., widoczna od strony ulicy de la Ciutat. Jej wejście zdobią herby miasta i króla oraz kamienne przedstawienie Archaniola Rafała, przypisywane Jor-diemu Johanowi, ze skrzydłami wykonanymi przez Pere Ça Anglada.

Pierwotny wystrój wnętrza ratusza praktycznie już nie istnieje: meble, sprzęty, przedmioty, jak również elementy dekoracyjne z XVI i XVII w. uległy w większości zniszczeniu podczas licznych przeróbek dokonywanych wewnątrz budynku.

Jeśli zdecydujemy się na wizytę w środku, przejdziemy najpierw przez hol, na którego suficie możemy podziwiać malowidło *Cztery pory roku* Alberta Ràfolsa Casamady. W holu znajdują się rzeźby wielu katalońskich artystów, w tym Joana Miró. Na piętro możemy wyjść po schodach z czarnego marmuru, zdobionych malowidłami Miquela Viladricha będącymi ilustracjami do wiersów poematu *Canigó* Verdaguera. W niszy nad schodami umieszczono rzeźbę Josepa Viladomata *Macierzyństwo*.

Na piętrze możemy zajrzeć do **Saló de Cent** ★ – sali, w której zbierała się Rada Stu, stanowiąca załazek przyszłej Rady Miejskiej – choćby po to, by zobaczyć zdobioną ją bogatą ornamentykę, dającą pewne wyobrażenie o tym, jak dawniej mogły wyglądać pomieszczenia ratusza. Oprócz Saló de Cent można odwiedzić Saló de la Reina Regent, nazwany tak, by upamiętnić pobyt w Barcelonie królowej regentki Marii Krystyny Austriackiej, która otwierała wystawę światową w 1888 r. Ponadto warto zajrzeć do dawnych gabinetów burmistrza oraz do Saló de Cròniques, pokoju kronik, zaprojektowanego i udekorowanego przez Josepa Marię Seta w 1928 r. Posadzka salonu wykonana jest z czarnego marmuru, a sufit i ściany pokryte są wielkimi płótnami z malowidłami na złotym tle. Obrazy nawiązują do XIV-wiecznej wyprawy Katalończyków na Wschód.

Carrer Paradís (Ulica Paradis)

Swą nazwę ulica zawdzięcza ogrodnikowi, który niegdyś się tutaj znajdował. W gotyckim budynku pod nr. 10. mieści się Centre Excursionista de Catalunya, słynny klub alpinistyczny założony w 1876 r. W tym samym miejscu stała największa świątynia rzymska Barcelony, wzniesiona ku czci Augusta. Jej pozostałości wciąż jeszcze można podziwiać na wewnętrznym dziedzińcu budynku. Na szczególną uwagę zasługują cztery **kolumny korynckie***, zachowane w stanie nienaruszonym i stanowiące niezwykle świadectwo rzymskiej przeszłości miasta.

Ulica Paradís przechodzi płynnie w ulicę de la Pietat, która okrąża częściowo apsydę katedry. Po lewej stronie ulicy można podziwiać gotyckie fasady kamienic kanoników. Na wprost zaś swoje podwoje otwiera wirydarz katedry, do którego prowadzi brama de la Pietat.

Wracamy do la Baixada de Santa Clara.

Plaça del Rei (Plac del Rei) ★★

Na Plaça del Rei, który właściwie określić można jako serce dzielnicy gotyckiej, koncentruje się życie kulturalne i towarzyskie okolicy: to tutaj odbywają się imprezy, koncerty, spektakle. Plac ten stanowi równocześnie prawdziwą perłę średniowiecznej architektury, gromadząc tuż obok siebie kilka najważniejszych budowli z tamtego okresu: w głębi Palau Reial Major, po prawej stronie **kaplicę Santa Ágata** (św. Agaty), na lewo – Palau del Lloctinent. W zamykającej plac XV-wiecznej kamienicy Clariana-Padellàs, będącej pięknym przykładem świeckiej architektury gotyckiej, mieści się **Museu d'Història de la Ciutat** (Muzeum Historii Miasta) (zwiedzanie muzeum obejmuje również wstęp do pomieszczeń Palau Reial Major, do wnętrza kaplicy Santa Ágata i do salonu Tinell).

Palau Reial Major – Budowla wzniesiona na przełomie XI i XII w. na dawnych murach rzymskich służyła pierwotnie za siedzibę hrabiom Barcelony, by wraz z zawarciem unii personalnej z Aragonią (1137) awansować do rangi pałacu królewskiego. Nieustannie rozbudowywana, osiągnęła swój obecny kształt dopiero pod koniec XIV w. W XVI w. w jednym ze skrzydeł pałacu rozlokował się sąd inkwizycyjny. Monumentalna fasada składa się z dwóch rzędów obniżonych łuków arkadowych łączących przypory. Wewnątrz dolnego rzędu zachowała się dawna fasada romańska z triforiami, elewację górną zdobią gotyckie rozety. Nad całością dominuje pięciokondygnacyjna **wieża mirador del Rei Martí**.

Kaplica Santa Ágata ★★ – Kaplica pałacowa, zbudowana na zlecenie króla Jaime II w XIV w., w XVII w. poświęcona została świętej Agacie.

Palau del Lloctinent (Pałac Lloctinent)

Pałac powstał w latach 1549–57, by po zjednoczeniu Korony Kastylii i Korony Aragonii służyć jako siedziba „namiestników”, czyli wicekrólów Katalonii. Z jego trzema surowymi, praktycznie pozbawionymi ornamentyki fasadami: pierwszą wychodzącą na Plaça del Rei, drugą znajdującą się od strony Baixada de Santa Clara i trzecią, którą oglądać można od ulicy dels Comtes, jest typowym przykładem XVI-wiecznej architektury, w której dominuje późny gotyk z zaznaczającymi się dopiero elementami renesansowymi.

Brama główna usytuowana od strony ulicy dels Comtes prowadzi prosto do zachwycającego dziedzińca w stylu włoskim otoczonego na parterze wysokim arkadowym krużgankiem. Na piętrze znajduje się przestronna galeria z kolumnami w stylu tokańskim, na którą wiodą eleganckie schody.

Plaça del Rei

Plaça de Sant Iu (Plac św. Iu)

Ten niewielki plac, wiecznie tętniący życiem, jest jednym z najchętniej odwiedzanych zakątków Barri Gòtic. Obecność ulicznych mimów i dźwięki wszechobecnej muzyki sprawiają, że spacer tutaj staje się czystą przyjemnością. Z placu można dostać się do katedry i do Muzeum Frederica Marès, od 1948 r. mającego siedzibę w dawnych pomieszczeniach gospodarczych Palau Reial Major.

Idziemy ulicą dels Comtes, następnie skręcamy w ulicę de la Tapineria.

Plaça de Ramon Berenguer el Gran (Plac Ramona Berenguera Wielkiego)

Gdy myśli się o dawnej Barcelonie, jednym z obrazów, które pojawiają się przed oczami, jest ten właśnie plac. Za odlanym z brązu konnym posągami Ramona Berenguera III, będącym dziełem rzeźbiarza Josepa Llimony, rozciąga się szeroki pas zieleni. W głębi ogrodu znajduje się znaczny fragment **murów rzymskich**, biegnących aż do ulic de la Tapineria i des Murallas Velles. Z siedmiu wież do dziś w dobrym stanie zachowały się trzy. Wysokie na 18 m, podzielone są na dwie kondygnacje, które zdobią zamknięte pełnymi łukami okna. W XIII w. wieże połączone sklepieniami, by móc na nich wzniesić kaplicę pałacu królewskiego. U stóp murów leżą *cupas*, bloki kamienne lub marmurowe pochodzące z czasów rzymskich i opatrzone inskrypcjami.

Z rzymskich murów obronnych zachowała się do dzisiaj jedynie ta część, na której opierają się tylne ściany Casa de l'Ardiaca i Casa del Degà oraz ściana boczna Pia Almoina-Casa de la Canonja. Mury zostały zbudowane w latach 270–310 n.e. najprawdopodobniej na starszych murach, w celu wzmocnienia fortyfikacji miejskich Barcino, rzymskiego miasta o powierzchni ok. 10 ha. Były później wielokrotnie przerabiane i pełniły swą funkcję do XIII w., kiedy król Jaume I zezwolił na ich częściowe zburzenie w celu wzniesienia nowych budowli.

Zwiedzanie

Museu d'Història de la Ciutat (Muzeum Historii Miasta) ★★

Wejście od ulicy Veguer. Otwarte: codz., oprócz pn., 10.00–14.00 i 16.00–19.00 (VI–IX 10.00–20.00), nd. i dni wolne od pracy 10.00–15.30. Zamknięte: 1 i 6 I, 24 i 25 XII, wstęp wolny: dzieci poniżej 7 lat i w pierwszą sobotę miesiąca, 7 EUR, tel.: 93 356 21 22, www.museuhistoria.bcn.cat. Nazwa XV-wiecznej kamienicy Clariana-Padellàs, w której mieści się Muzeum Historii Miasta, pochodzi od nazwiska jednej ze szlacheckich rodzin barcelońskich. Budowla została przeniesiona, kamień po kamieniu, na Plaça del Rei z ulicy Mercaders, gdzie pierwotnie stała.

Zwiedzanie rozpoczyna się od sal z ekspozycjami, które są poświęcone powstaniu miasta rzymskiego. Kolejnym etapem jest wędrówka pośród pozostałości dawnego miasta rzymskiego znajdującymi się pod Plaça del Rei. Trasa kończy się w Palau Reial Major, gdzie można zwiedzić salon Tinell oraz kaplicę Santa Ágata.

Miasto rzymskie ★★ – W podziemiach domu Clariana-Padellàs oraz Plaça del Rei odkryte zostały pozostałości miasta z okresu rzymskiego i wizygockiego (IV–VII w.). Niewiele miejsc na świecie może zaoferować turystom atrakcję w postaci podziemnego spaceru pośród fragmentów starych murów, uliczek, domów i pracowni rzymskich. Z odkrytych zabytków warto wymienić dawną przetwórnictwo mięsa, pralnię, winiarnię z licznymi amforami oraz interesujący zespół zabudowań kościelnych z czasów Barcelony wizygockiej. Z podziemi miasta rzymskiego przenosimy się do dwóch sal przykrytych romańskim sklepieniem kolebkowym, stanowiących część dawnego pałacu hrabiów barcelońskich, Palau Reial Major. Można tu znaleźć rzeźby, epigrafy i popiersia pochodzące z okresu I–IV w. Z kolei w sąsiedniej sali Jaume I znajdują się wielkie gotyckie malowidła ściennie (XIII w.), odkryte w 1998 r.

Palau Reial Major – przechodzimy do dawnej rezydencji hrabiów barcelońskich.

Kaplica Santa Ágata ★★ – XIV-wieczna jednonawowa kaplica, pokryta niezwykle misterną drewnianą dekoracją polichromowaną, zawiera piękną nastawę ołtarzową

„Call” Barcelony

Dzielnicę zamieszkiwała niegdyś jedna z najbardziej prężnych i bogatych wspólnot żydowskich w rejonie Morza Śródziemnego. Przeszłość tę przypominają do dziś pełne odniesień nazwy niektórych uliczek znajdujących się z tyłu pałacu Generalitat (Carrer del Call, de Sant Domènec del Call, Baixada de Santa Eulàlia, Carrer dels Banys Nous). Stosunkowo dużo jak na tamte czasy wiadomo o sposobie życia, wewnętrznej organizacji i funkcjonowaniu barcelońskiej wspólnoty żydowskiej. I tak znaczna część należących do niej osób trudniła się rzemiosłem, pośrednictwem, lichwą i sprzedażą książek. Wiele z nich było właścicielami bogatych kamienic, usytuowanych nie tylko w samej dzielnicy, ale i w okolicach cmentarza – na wzgórzu Montjuïc.

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
Helion SA

Barcelona

*Udany
Weekend*

Ruszajcie w świat z przewodnikami Michelin!

Zapraszamy w podróż po najwspanialszych miastach Europy.

W trzech częściach przewodnika z serii „Udany Weekend” znajdziecie niezbędne informacje o celu Waszej podróży:

- informacje praktyczne – przydatne przed podróżą i w jej trakcie
- zaproszenie do podróży – część zawierająca informacje geograficzno-historyczne i kulturowe
- dzielnice i zabytki – rozdział prezentujący interesujące miejsca i trasy zwiedzania miasta

Gwiazdki (tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych)

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Precyzyjne mapy

- plan miasta na wewnętrznej stronie przedniej okładki
- plany poszczególnych dzielnic
- plan komunikacji miejskiej na wewnętrznej stronie tylnej okładki

Nr katalogowy: **11829**

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 19,90 zł

ISBN 978-83-246-6408-5

9 788324 664085 >